

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ХАСКОВО ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

Динамиката в развитието на демографските процеси и измененията в структурите на населението през последните десетилетия оказват силно влияние върху основните системи на обществото: икономическата, образователната, здравно-осигурителната и системата за социална защита.

Брой и структури на населението

Към 31 декември 2017 г. населението на област Хасково е 231 276 души, и в сравнение с 2016 г. намалява с 2 139 души, или с 0.9%. Мъжете в областта са 113 000 (48.9%), а жените - 118 276 (51.1%), или на 1 000 мъже в областта се падат 1 047 жени.

Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2017 г. в област Хасково е 135 551 души, което е 58.6% от населението на областта, като мъжете са 72 388, а жените - 63 163. Броят на трудоспособното население в областта през 2017 г. намалява с 2 275 души, или с 1.7% спрямо предходната година.

Населението в над трудоспособна възраст е 60 159 души, което представлява 26.0% от общото население в областта.

1. Население под, във и над трудоспособна възраст в област Хасково

(Брой)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Под трудоспособна възраст	34 570	34 444	34 631	35 090	35 438	35 256	35 566
В трудоспособна възраст	147 028	146 036	144 239	141 871	140 267	137 826	135 551
Над трудоспособна възраст	62 357	61 196	60 442	60 703	60 678	60 333	60 159

Средната възраст на населението в областта в края на 2017 г. е 44.5 години, при средна възраст за страната 43.6 години. При мъжете в областта средната възраст е 42.7, а при жените - 46.2 години. Средната възраст на населението в градовете е 43.2 години, а в селата - 48.1 години.

Териториално разпределение на населението

В края на 2017 г. в област Хасково населените места са 261 - 10 са градове, а 251 - села. Към 31.12.2017 г. 72.4% от населението на областта живее в градовете, а 27.6% - в селата.

2. Население към 31.12.2017 г. по общини, местоживеене и пол

(Брой)

Област Общини	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Хасково	231 276	113 000	118 276	167 516	81 290	86 226	63 760	31 710	32 050
Димитровград	48 301	23 333	24 968	36 105	17 368	18 737	12 196	5 965	6 231
Ивайловград	5 848	2 925	2 923	3 312	1 649	1 663	2 536	1 276	1 260
Любимец	9 334	4 665	4 669	7 030	3 494	3 536	2 304	1 171	1 133
Маджарово	1 716	859	857	584	292	292	1 132	567	565
Мин. бани	6 186	3 155	3 031	-	-	-	6 186	3 155	3 031
Свиленград	21 969	10 874	11 095	17 598	8 705	8 893	4 371	2 169	2 202
Симеоновград	8 628	4 272	4 356	6 792	3 369	3 423	1 836	903	933
Стамболово	5 729	2 859	2 870	-	-	-	5 729	2 859	2 870
Тополовград	10 081	5 010	5 071	4 892	2 387	2 505	5 189	2 623	2 566
Харманли	25 704	13 006	12 698	19 989	10 122	9 867	5 715	2 884	2 831
Хасково	87 780	42 042	45 738	71 214	33 904	37 310	16 566	8 138	8 428

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Раждаемост

През 2017 г. в област Хасково са регистрирани 2 044 родени деца, от които 2 027, или 99.2% са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените е намалял със 6 деца.

От всички живородени през 2017 г. 1 030 са момчета, а 997 момичета, или на 1000 момчета се падат 968 момичета.

В градовете живородените са 1 503, а в селата - 524.

През 2017 г. броят на живородените извънбрачни деца е 1 333, или 65.8%. Високият процент на извънбрачна раждаемост може да се обясни със значителното нарастване на броя на съжителствата сред младите хора, без те да са оформени в юридически брак.

В регионален аспект най-висок е относителният дял на извънбрачните раждания в областите Видин (78.3%) и Враца (73.3%). Този дял е над 50.0% във всички области на страната с изключение на Разград (48.6%), Благоевград (44.2%) и Кърджали (35.7%).

Коефициентът на обща раждаемост¹ за областта през 2017 е 8.7‰, при средно за страната 9.0‰. В регионален аспект най-висока е раждаемостта в областите Сливен - 12.5‰, София (столица) - 10.3‰, Стара Загора и Пловдив - по 9.6‰. В деветнадесет области раждаемостта е по-ниска от средната за страната, като най-ниски стойности се наблюдават в областите Габрово и Видин - по 6.5‰.

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината

Бракове и разводи

През 2017 г. в област Хасково са регистрирани 700 юридически брака - с 42 по-малко спрямо предходната година. 72.4% от регистрираните бракове са сред населението в градовете. Средната възраст при сключване на първи брак за мъжете и жените е съответно 31.0 и 27.4 години. Спрямо предходната година средната възраст се увеличава с 0.4 години за мъжете, и 0.1 години за жените.

Областите с най-много бракове на 1 000 души от населението са Разград и Добрич - съответно 5.2 и 5.0‰, а най-нисък е коефициентът на брачност в област Враца - 2.4‰. За област Хасково този коефициент е 3.0‰.

Броят на разводите през 2017 г. е 305, и е с 22 повече от регистрираните през 2016 година. От всички прекратени бракове 79.7% се отнасят за населението в градовете.

Вътрешна миграция

През 2017 г. в преселванията между населените места в страната са участвали 113 471 лица.

От всички, които са променили своето обичайно местоживеење вътре в страната, 43.0% са мъже и 57.0% - жени.

По отношение на възрастовата структура с най-голям относителен дял сред преселващите се са лицата във възрастовата група 20 - 39 години (34.9%), следвани от лицата на възраст под 20 години - 30.9%, и 40 - 59 години - 16.1% от мигриралите лица.

Най-голямо териториално движение има по направлението „град - град“ (42.3%), следва направлението „село - град“ (24.2%) и „град - село“ (21.5%). Значително по-малък по брой и относителен дял е миграционният поток по направлението „село - село“ - 11.9% от мигриралите лица.

Външна миграция

През 2017 г. 31 586 души са променили своя настоящ адрес от страната в чужбина, като 50.8% от тях са мъже. Всеки втори емигрант (55.1%) е на възраст 20 - 39 години. Най-младите емигранти (под 20 години) са 14.6%, а тези на 60 и повече навършени години - 6.9% от всички емигранти.

Най-предпочитани от емигрантите дестинации са Германия (22.0%), Обединеното кралство (16.3%) и Испания (12.2%).

Лицата, които са сменили местоживеењето си от чужбина в България, или потокът на имигрантите, включва български граждани, завърнали се в страната, както и граждани на други държави, получили разрешение или статут за пребиваване в страната. **През 2017 г. 25 597 лица са променили своето обичайно местоживеење от чужбина в България.** Относителният дял на мъжете е 48.7%, а на жените - 51.3%.

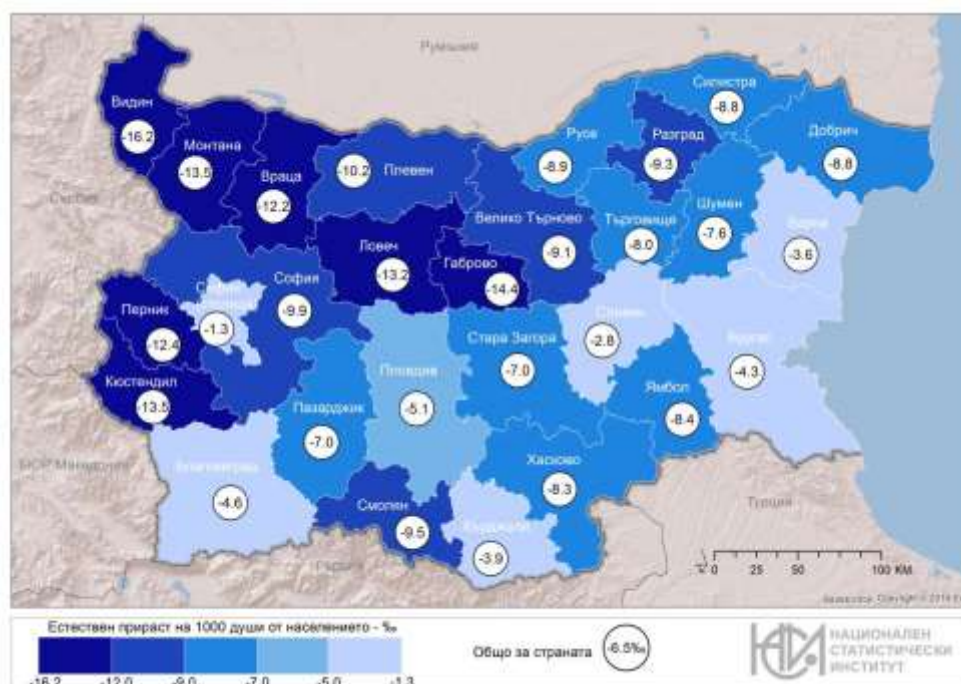
Сред дошлите да живеят в страната 36.2% са във възрастовата група 20 - 39 години, а 27.0% са на възраст 40 - 59 години. Най-младите имигранти (под 20 години) са 20.5%, а най-възрастните (на 60 и повече години) - 16.3%.

Естествен и механичен прираст на населението

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. След 1990 г. демографското развитие в областта се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението.

През 2017 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението в област Хасково е намаляло с 1 930 души.

**Фиг. 2 Естествен прираст на населението през 2017 г. по области
(На 1 000 души)**

През 2017 г. всички области в страната имат отрицателен естествен прираст.

Намалението на населението в област Хасково през 2017 г., измерено чрез коефициента на естествения прираст¹, е минус 8.3‰ при средно за страната минус 6.5‰.

С най-малки по стойности коефициенти на отрицателен естествен прираст са областите София (столица) (-1.3‰) и Сливен (-2.8‰).

С най-голямо намаление на населението вследствие на високия отрицателен естествен прираст е област Видин - минус 16.2‰, следвана от областите Габрово - минус 14.4‰, Кюстендил и Монтана - по минус 13.5‰. В осем области населението намалява с над 10 на 1 000 души през 2017 година.

През 2017 г. шест области имат положителен механичен прираст: Кърджали (5.7‰), София (столица) (2.7‰), Пловдив (2.5‰), Варна (2.4‰), Бургас (1.6‰) и Перник (1.4‰). За област Хасково този показател е минус 0.9‰. С най-голямо намаление на населението в резултат на отрицателния механичен прираст са областите Смолян (-10.3‰), Ямбол (-6.4‰) и Враца (-6.2‰).

¹Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография“ в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.